

మాట మార్చుతున్న ట్రంప్!

వాణింగ్ : మన్కి వ్యతిరేకంగా అమెరికాలోని టిస్టా కార్బాలూయల ఎదులు అందోళనకారులు అదివారం భారీ నిరసన చేపట్టరు. ప్రభుత్వ వ్యాయామి తగినిచేందుకు అమెరికా అధ్యక్షతలు ట్రింప్ నియమించిన దోషిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఉత్తరామెరికా, పోర్టోచౌలో ప్రింవ్ విధ్యానసంకర పాత్రకు పెరుగుతున్న వ్యతిరేకతకు ఈ ప్రదర్శనలు నిర్వహిస్తాడని దీనిలో భాగంగా టిస్టా కొస్టాగ్లోను అడ్డుకోవాలిని ఆటంకం కలిగినాలని అందోళనకారులు భావిస్తున్నారు. శనివారం 50 కంటే ఎక్కువ ప్రదర్శనల జరిగినట్లు టిస్టా వేవ్ సైన్ పేర్కొది. ఇంగ్లాండ్, స్టేట్ మరియు పోర్చుగలలతో పాటు యుచైతో ప్రైస్టల్స్ లోని పలు ప్రాంతాల్లో మరిన్ని నిరసనలు చేపట్టున్నట్లు అందోళనకారులు పేర్కొన్నారు. టస్క్ అరిజోనా సహా సియంట్ లాయన్, స్యాయార్క్ నగరం, డేటన్, ఒహియో పార్క్, మరియు పాలో ఆల్ఫ్రోడ్రియాల్లో ఇచ్చివల ప్రదర్శనలు జరిగినట్లు వార్తానివేదికలు తెలిపాయి. కొంతమంది టైప్ యజమానులు తమ వాహనాలను ధృంసం చేసినట్లు తెలిపారు. యూదు సమాపోలు మరియు పరిశీలకులు యూదు వ్యతిరేకత పెరుగుతుందని భయపడుతున్నారు. ఇచ్చివల ట్రింప్, మణియు వేల సంఖ్యలో ఘడర్కు ఉద్రోగుల తొలగించడంతో పాటు ఒప్పందాలను రద్దు చేశారు. యుఎస్ఎస్ఐఫర్ ఇంటర్వ్యూషన్స్ దెవల్మెంట్స్ ని సహ ప్రభుత్వ విభాగాలను మాసిసేచారు. మన్క్ చర్చలు అమెరికా బడ్జెట్స్ నియమించింపడానికి, తన సందహన పటిష్టపరుచుకోవడానికి మార్గాలను అందిస్తున్నాయని, కాంగ్రెస్ నిధికరిస్తున్నాయని పలువురు రాజకీయ విశేషకులు పేర్కొంటున్నారు. మన్క్ ముఖ్యంగా స్పేస్ ఎక్స్, సోషల్ మీదియా ఎక్స్లను విస్తరించేందకు యత్పిస్తున్నారని విమర్శిస్తున్నారు.

జీవకు బ్యాండ్ వైగ్ నుర్తింపు రద్దు

భీచ్ నిర్వహణ అధ్యానంగా మారడంతో ఎఫ్ రుసుకి కొందరు పీర్యాదు గుర్తింపు రద్దు కావడంతో జెండాలను కిందికి దించేసిన అధికారులు

ఎంపిపి కాలనీ : విశాఖపట్నమల్ని రుషికొండ బీచ్ అర్థగంత ప్రతిప్రాతిక్రమమైన బ్లాఫార్ గుర్తింపును కోల్చేయంది. రుషికొండ వద్ద 600 మీటర్ల తీర ప్రాంతాన్ని బ్లాఫార్ బీంగా ధ్రువీకరిస్తూ 2020లో దెన్సార్క్రూ చెందిన ఫొండేషన్ ఫర్ ఎన్విఏన్సెమెంబల్ ఎడ్యూక్షన్ (ఎఫ్రఃత) సంస్ సంస్రిథిట్ అందించింది. అయితే, కొంతకాలంగా ఇక్కడి బీంగల్లికి వస్తాలు రావడం, సీసీ కెమరాలు పనిచేయకాలివడం, వ్యూల్ఫ్లాప్ పేరుకపోవడం, మూత్రశాలులు, దుస్తులు మార్కులునే గదులు అధ్యానంగా తయారుకావడం, నడక మార్గాలు దెబ్బతిన్న విషయాన్ని గుర్తించిన కొందరు భార్టోలతో ఎఫ్రఃత సంస్కు గత నెల 13న ఫిర్మాదు చేశారు. దీనిని తీప్పంగా పరిగణించిన సంస్ రుషికొండ బీచ్కు బ్లాఫార్ గుర్తింపును రద్దు చేసింది. దీంతో పర్యాటక శాఖ అధికారులు నిన్న తీరంలోని జెండాలను కిందికి దించేశారు. కాగా, ఏదాది క్రితం వరకు బీచ్సు నిర్వహణను చూసుకొన్న సంస్ నిర్వహణ ఒప్పందం ముగియడంతో తప్పుకుంది.

ఆర్ఎస్‌ఎన్ చీఫ్‌ని అడిగే ధైర్యం షిండ్‌కు ఉందా

ముంబయి : ఇతీవల ముగిసిన ప్రయాగ్‌కొణ్‌కుంభమేళాపై శివసేన, శివసేన (యుచిలీ)ల మద్ద మాటల యుద్ధం కొన్సాగుతోంది. కొండు హిందువులమని చెప్పుకుంటారని, కానీ కుంభమేళాకు మాంత్రి వ్యోమేదని మహాప్రాప్తి ఉపముఖ్యమంత్రి విక్రాంతి షిండే వ్యాఖ్యలపై అదివారం రాజుసభ సభ్యులు సంజయ్‌రాత్ కొంటరించారు. ఆర్వేషివ్ చీఫ్ మోహన్ భగవత్తిని ప్రశ్నించే దైర్ఘ్యం షిండేకు ఉండా, ఆయన హిందువుల కాదా అని ప్రశ్నించారు. హిందూద్రుపరిరక్షక గురించి మాటలదే ఆర్వేషివ్ చీఫ్ మోహన్ భగవత్తి కుంభమేళాలో స్నానం చేసిన షిండోలు చూడలేదని అన్నారు. ఆర్వేషివ్ ముఖ్యమేతలు కేవల బలిరామ్‌ప్రాణ్‌వార్, గురుగోల్వాల్క్ర, బాలాసిప్పార్ దేవమాన్, రజ్జుభయ్యా, కె.వెం. సదర్థ్‌నీలు పుచ్ఛిత సంగములో స్నాన్యాలు చేస్తున్న షిండోలు చూడలేదని అన్నారు. ప్రధాని మోహన్ కుంభమేళాలో స్నానం చేస్తున్న షిండోను చూసాను. కానీ ప్రధాని కామందు ఆయన కుంభమేళాను సందర్శించిన షిండోలు తాను చూడలేదని అన్నారు. ఆయత్ నంజయ్ రెక్ వ్యాఖ్యనించారు. షిండేకు హిందూత్వం గురించి వివరించాలని బిజిపిని కోరారు. అయత్ తమ పార్టీ నికిలీ హిందూత్వ పథిసి స్థాపించిన నమ్మడని అన్నారు. మిగిలిన బిజిపి మంత్రులు కుంభమేళాకు ఎందుకు వెళ్లిందని షిండేను నిలించారు.

కొనసాగుతున్న సహాయక చర్యలు

పోర్కొన్నారు. రాష్ట్రవిపత్తు నిర్వహణ దళం (ఎన్డిఆఱ్ఎఫ్), జాతీయ విపత్తు నిర్వహణ సంస్థ (ఎన్డిఆఱ్ఎఫ్) బృందాలు ఎం-17 పేలికాప్టర్, స్నిఫర్డాగ్స్‌తో హిమపాతం జరిగిన ప్రదేశానికి చేరుకున్నాయని అన్నారు. ఉత్తరాభందోలో చెంచులేదీ జిల్లాలోని సరిపడ్డ గ్రామం మానా సమీపంలో శుక్రవారం ఉదయం ఆక్షిస్క హిమపాతం సంభవించడంతో బిలీకు చెందిన కార్బికులు చిక్కుకుపోయిన సంగతి తెలిసిందే. థార్ హిమపాతంతో శిలీరం మొత్తం ఘూర్చాగా మంచులో కూరుకుపోయింది. నిర్మాణ పన్మల్లో మొత్తం 57 మంది కార్బికులు పనిచేస్తున్నారని, వీరిలో ఇద్దరూ సెలవుపై వెళ్లారని మొదలు అధికారులు ప్రకటించారు. అయితే హిమావర్ ప్రదేశము చెందిన వారిలో ఒకరు తన యజమానులకు చెప్పుకుండా అనధికార సెలవుపై వెళ్లారని, దీంతో హిమపాతం బారిన పడిన కార్బికులు సంఖ్య 55 నుండి 54కి సవరించినట్లు అధికారులు తెలిపారు. అధికారిక సమాచారం ప్రకారం.. నలుగురు మరణించగా, నలుగురు గల్లంతయ్యారు.

జరుగుతున్న పరిషామాలను చూస్తుంటే దీనాల్ని బ్రువ్ మాటలు
మారుతున్నాయి, అలాంటి వారు మదుపితప్పటమే తరువాయి.
సహజంగానే వ్యాపారి అయిన ఆ పెద్దమనిషి తనడిన శైలిలో
అందరో బేరసారాలాడుతున్నాడు, బిసెట్లు వేస్తున్నాడు. ఏది
లాభసాటిగా ఉంటే రాన్నే అనుసరిస్తాడు. అధికారాన్ని చేపట్టిన నెల
రోజుల తరువాత బుధవారం నాడు తొలిసాగిగా బ్రువ్ మంత్రివర్గ
తోలి సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశాడు. ఖనిజాల మీద ఒప్పందం
కుదురుకున్నపట్టికి ఉంటియ్యే భూర్భుజ గురించి సాధారణం కంటే
ఎక్కడగా ఎలాంటి హామీలు ఇష్టటం లేదని బ్రువ్ చెప్పాడు.
అంతేకాదు, శాంతి ఒప్పందం కుదరాలంటే పుత్రిన్ కొన్ని రాయితీలకు
అంగీకరించాల్సి ఉంటుందని కూడా చెప్పాడు. ఒకకైవు
స్తుంభింపచేసిన నిధులపై ఆంక్షలను ఎత్తివేస్తూ ఆయు ధాలు

కూనగోలు చేసేందుకు తైవాన్కు అవకాశం కల్పించిన ట్రంప్ దాని రక్షణ గురించి అడగ్గా వ్యాఖ్యానించేందుకు నిరాకరింపబడ్డే కాదు, పైనా పెట్టబడులను అమెరికాకు ఆహస్తోని స్తుత్యుల్లు చెప్పేరు. ఇది అమెరికా ఫెలిరికి భిన్నంగా ఉంది. అందించిన మిలిటరీ, ఆర్డిక సాయాన్సి తీర్చే స్థితిలో ఉక్కెయిన్ లేనందున అక్కడ ఉన్న 500 బిలియన్ దాలర్ల విలువగల విలువైన ఖనిజాలు, సహజ సంపదాలున్న ప్రాంతాలను తమక అపగించాలని అమెరికా డిమాండ్ చేసినట్లు వార్తలు వచ్చాయి. తీర్చా ఇప్పట్లు వారిని వెలికి తీసేందుకు రెండు దేశాలు కలసి ఒక సంస్థను ఏర్పాటుచేసి తడ్డురా వచ్చే రాబిలో సగాన్ని దాని ద్వారా ఉక్కెయిన్ రక్షణ, పునర్నిర్మాణానికి ఖర్చు చేయాలని అంగీకరించినట్లు చెబుతున్నారు. అమెరికా ఇచ్చిన సాయానికి అది ఖనిజాలను స్వాధీనం చేసుకుంటే తామిచ్చినదాని

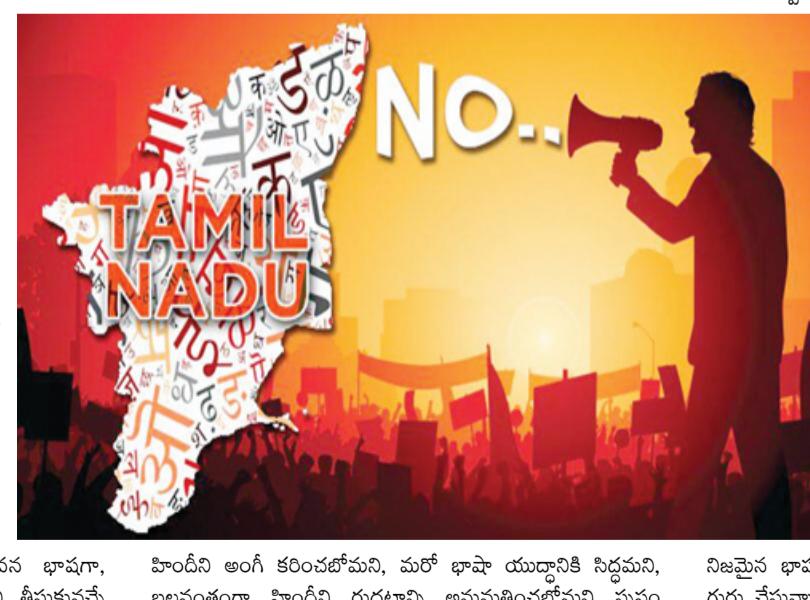
మెడీ 'కోతు'ల వ్యవహారం!

కేంద్ర పన్నులో రాష్ట్రాలకు దక్కాల్సిన వాటాకు మోడీ కోత పెట్టాలని భావిస్తున్నారా? దీని ద్వారా ద్రవ్య లోటును పూడ్చుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారా? దశలవారీగా దీనీ అమలు చేసేందుకు కసరత్తు చేస్తున్నారా? ఈ ప్రశ్నలల్పిగాలిచీ అప్పననే సమాధానమే పన్నున్నది. రాష్ట్రాల పన్ను వాటాను తగినచేందుకు ఆర్థికశాఖ జప్పలేకి ప్రతి పొదనలు సిద్ధం చేసినట్టు రాయటర్స్ ఒక సంచలన కథన్నాన్ని ప్రమరించింది. కేంద్ర వ్యూహాత్మక చర్చల్లపై అనేక అంతాల్ని ఇందులో ప్రస్తుతించింది. ఇప్పిలిపరకు కేంద్ర పన్నుల ద్వారా రాష్ట్రాలకు వచ్చే వాటా నలభై ఒకళాతం ఉండగా ఇందులో ఒకళాతం తగినచి నలబైకి పరిమితం చేయాలనే ఆర్థికపతో కేంద్రం ముందుకు సాగుతున్నది. ఇలా వేయడం ద్వారా కేంద్రానికి అదనంగా రూ.35వేల కోట్ల ఆదాయం సమకూరపనుంది. ఆర్థికపతే అరవింద్ పనగరియా నేతృత్వం లోని ఆర్థిక సంఘానికి ఈవిషయమై మోడీ

సర్వార్జ ఇప్పలీకే ప్రతిపాదించినట్టు సమా చారం. అంతక్కనూ ముందు మార్చి నెలాఖరున జిరీగే కేంద్ర కేబినెట్ భేటీలో పన్ను వాటాల్లో కోతకు మోదీ అమెరం తెలిగి ఆ తర్వాత పరిశీలన నిమిష్తం ఆర్థిక సంఘానికి పంపే అవకాశముంది. ఈ నిర్ణయానికి పైశాస్య కమిషన్ పచుడింంచా ఉపితే ఇక 2026-27 ఆర్థిక సంవత్సరం నుంచి ఇది అమల్లోకి రాశుంది. దేశంలో అధికారాన్ని చేపట్టిన వారేవరైనా పారీలు, రాజకీయాలక్షీతంగా నదుచుకోవాలి. రాష్ట్రాలకు న్యాయబద్ధంగా రావాలిన నిధుల్ని త్వరితగతిన విదుదల చేయాలి. ఏదైనా విపత్తులాంటిది పన్నే అవసరాన్ని బట్టి ‘ప్రత్యేక’ ంగా అదుకోవాలి కూడా. కానీ ఈ దశాబ్దకాలంగా జరుగుతున్న పరిషామాల్ని చూస్తే మోదీ సర్వార్జ అలాంటి విధానాలకు ఎప్పుడే స్ఫుర్తి పటించినట్టు తేటల్కెల్కుమపుతున్నది. ఎన్కైర్యూవ దశకంలో కేంద్ర పన్నుల్లో ఇరవై శాతం ఉన్న వాటా రాశురానూ 41 శాతానికి

భువనాదియవత్తు

భావ అనేది అయి సమూహాలే సాంస్కృతిక ఆచ్ఛాదనకు వ్యక్తమయ్యేది వారి మాతృభాషాలోనే. జనుల పూర్వయావిష్టరణ జిల్లేది వారి భాషలోనే. వారి బాధ, దుఃఖ, వేదన, సంతోషం, అనందం, ప్రేమ, అన్నింటికి మాతృభాషే వాహకం. అందుకే మాతృభాషపల ప్రాధాన్యతను ఎవరూ కాదనలేదు. మనదేశం, వేలాది భిన్నబ్రాష్టల, సంస్కృతుల సమేళనం. భిన్నస్తుంటో ఏకత్వం లాంటి ఈ జాతి జీవాణిష్టై ప్రతిసారి దాడి జరుగుతూనే ఉంది. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం త్రిభీషణాల్ని మనల్ని ఆక్రమించాడ మన సంస్కృతిలోకి భాష ద్వారా కూడా చొరపడే ప్రయత్నం చేశారు. మన విద్యావిధానానికి రూపకల్పించేని మొకాలె, రక్తంలో భారతి యులుగా, ఆలోచనలో అంగ్లీయులుగా ఉండేట్లు విద్యను తీర్చిదిద్దారు. వారి ఆలోచనలకు అనుకూలంగా నేవ కులుగా కొనసాగాము. ఆ తర్వాత ప్రపంచికరణ పేరుతో వచ్చిన మార్కెట్ విస్తరణ, మన సాంస్కృతిక మార్కెట్లపైనే కేంద్రీకరంచాయి. అంగ్లాధై జీవన భాషగా, జీవనోపాదిగా నిర్మించబడింది. ఏకరూప సంస్కృతిని తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం జరిగింది. ఇప్పుడు మికవాద మతతత్త్వ శక్తులు సాంస్కృతిక వైవిధ్యతవై తీపంగా దాడి ఎక్కుపెట్టారు. ఒకే భాష, ఒకే సంస్కృతి, ఒకే ఎన్నిక, ఒకే పన్ను, ఒకే దేవపు, ఒకే మతం, ఒకే నాయకుడు ఇలా ఒకే సంస్కృతిగా మార్చాలన్న ప్రయత్నంలో భాగంగానే నూతన విద్యావిధానాన్ని (2020) తీసుకువచ్చారు. గత కొన్ని సంవత్సరాల నుండి భాషాపరమైన ఆధిపత్యం కోసం వచ్చిస్తున్నారు. అందులో భాగంగా హిందీ భాషపు, ఇతర ప్రాంతియ, ముఖ్యంగా డక్టిణా రాష్ట్రాలపై రుద్దే చర్చలకు త్రిభాషా సూత్రం ఆధారంగా పాల్పడుతున్నారు. దీన్ని తమిళనాడు ప్రభుత్వం తీపంగా వ్యక్తిగాన్నిస్తున్నది. ఎట్టి పరిష్కారతల్లోనూ మాడో భాషగా

వాంసిన అంగి కరించినపు, మరొ భాగా యిద్దానికి నిద్దమని, బలవంతంగా హిందిని రుద్దటాన్ని అనుమతించడిని స్పష్టం చేశారు. అయితే సూతన విద్యావిధానంలో అనేక అంతాలూ అంగికరించలేమని కూడా తెల్పి చెప్పారు. విద్య ఉపమ్యాలి జాబితాలోనిదని రాప్టూల అభిప్రాయాలను పరిగణలోకి తీసుకోవాలని సూచించారు. ఇందుకు ప్రతిగా కేంద్రం, ఎవ. కు. పి. ని, త్రిభాషా సూత్రం అమలుచేయిని యొదల సర్వజ్ఞైక్య అభియాన్ నిధులు విఫుదల చేయ బోమని నిధులు నిలిపిచేసంది. ఇది రాజ్యంగ సమాఖ్య సూత్రాలకు విరుద్ధమని నిరసనలు మొదలయ్యాయి. తమిళనాడులోని బీజీపీ నేత, నటీ రంజనా నాచియార్ ఈపాలసీని వృత్తిరేకిస్తూ ఆ పార్టీ సభ్యుల్పూనికి రాజీనామా చేశారు. మూడు భాపులను విద్యార్థులపై రుద్దడం చాలా తప్పనీ అమె తెలిపారు. హింది అధికారభాషా కానీ,

పెరిగింది. రాష్ట్రాల ఆర్కిక పరిస్థితి దృష్టాన్తి వీత్తే పెంచాలి, తప్పదునకుంటే అలాగే ఉంచాలి.కానీ అందులోనూ కోత విధించడానికి నిద్రమవ్యాపం నమంజనం అనిపించుకోదు. ఈ ఆర్కిక సంవత్సరానికి గానూ స్థాల జ్ఞాతియొత్తుత్రి (జీఎఫీ)లో కేంద్రం ప్రవ్యాలోటు 4.8 శాతం ఉండగా అదే సమయంలో రాష్ట్రాల ప్రవ్యాలోటు దేశ జీఎఫీలో 3.2 శాతంగా ఉంది. ప్రస్తుత ఆర్కిక ఏడార్లో వసూళ్లను లభ్యి మాత్రమే కేంద్రం ఈ అంచనా వేసింది. భవిష్యత్తులో పన్ను వసూళ్ల భారీగా పెరిగితే, రాబడి కూడా మరింత పెరుగుతుంది. నాలుగేండ్ర క్రితం కలోనా మహామార్గి దేశాన్ని ఎంతగానో ఉక్కిర్చికిర్చి చేసిందో తెలిసిందే. ఎన్నో పరిత్రమలు మూతపడ్డాయి. ప్రజల కొనుఱ్లులుత్కి పూర్తిగా పిలిపోయింది. ఉపోధి రంగం ఇంకా కోలుకోనేలేదు. ఇలాంటి విపత్తుర పరిస్థితిని ఆర్థం చేసుకుని ఆదుకో వాల్సిన కేంద్రం కాది వదిలేసింది చూశాము. తర్వాత కాలంలో సెస్పులు, సర్చార్జీలను విధించిందని, ఇందులో ఏమాత్రం వాటా దక్కుకుండా చేసి రాష్ట్రాలపై అభిభారం మోపిందని ప్రభుత్వాలు మొత్తుకున్నాయి. అయినా కేంద్రం ముందుకే వెళ్లింది తప్ప వెనుకడుగ వేయలేదు. గతంలో మొత్తం పన్ను ఆరాయంలో సెస్పులు, సర్చార్జీల వాటా 9శాతం నుంచి 12శాతంగా ఉండేది. అది ఇప్పుడు పదిహేను శాతానికి పెరి గింది. దీనికితోడు పెద్దలోట్ల రద్దు, జీవ్సీ భారం రాష్ట్రాలకు గుదిబండగా మారింది. వాస్తవానికి జీఎఫీలో అరవై శాతం వాటా రాష్ట్రాలు అందిస్తున్నాయని, 2017 జూలై నుంచి జీవ్సీ అమల్లోకి వచ్చాక రాష్ట్రాలకు సొంతంగా పన్నులు పెంచుకునే అవకాశాలు లేకుండా పోయాయిని రాయటప్ప వేలొంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో కేంద్ర పన్నుల్లో రాష్ట్రాల వాటాను తగ్గినే ఇంకేముంది? ప్రభుత్వాలు మరిన్ని ఇఖ్యందుల్లో పడుతాయి. సంక్లిష్ట పథకాలపై కూడా దీని ప్రభావం పడక తప్పదు. కేంద్రం గత బదేంటుగా ప్రవ్యాలోటు గ్రాంట్లు రూ. 1.18లక్షల కోట్ల నుంచి రూ. 13,700కోట్లకు తగ్గించింది. రాష్ట్రాల హక్కులకు పాతరేస్తున్నది. వాటాలు, గ్రాంట్లు, నిధుల విషయమై అనేక కొర్టీలు పెడుతున్నది. కేంద్ర ఆర్కి విధానాలు తమ రాష్ట్రాలకు తీవ్రమంచ చేస్తు న్నాయిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అందోళన చేస్తున్న పట్టించుకున్న దాఖలాల్లేవు. కేరళ, తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రులైతే ప్రధాని తీరును బిపిరంగంగానే విమర్శిస్తున్నారు. ధీల్లి వెదికగా కేరళ ముఖ్యమంత్రి పిసరయి విజయన్ అందోళన కూడా చేపట్టారు. అయినప్పటికీ కేంద్రం తీరు దున్సపోతువై వర్షం పడ్డ చందమే! ఇప్పటికీ కీస్టీపీ పాలిత ప్రభుత్వాలను ఒకరకంగా, బీజీపీయేతర ప్రభుత్వాలను ఇంకోరకంగా చూస్తా రాష్ట్రాలపై వివక్షను ప్రదర్శిస్తున్నది. ఈ నేపథ్యంలో పన్నుల వాటాలో 'బక్కాతం' కుదింపను అమలు చేసే కేంద్ర,రాష్ట్రాల మర్యాద ఎడబలు మరింత పెరిగే అవకాశం ఉన్నది. ఆర్కాన్ని చక్కనిటి పేరుతో ఏ రాష్ట్రానికి కోతులు పెట్టినా అంతిమంగా దాని ప్రభావం ప్రజల పైనే పడుతుందన్న విషయాన్ని పాలకులు విస్కరించడం ఇక్కడ బాధాకరం.

జాతీయ భాష కాదని అమధ్య తమిళనటుడూ ఓ ప్రకరణ చేశాడు. హిందీభాష గురించి, దాని అమలు గురించీ ఇంత వివాదం జరుగుతున్న అసలు ప్రభుత్వ పాలన, ఇతర వ్యవహరాలన్నీ; రాష్ట్రాల్లో, కేంద్రంలో అంగ్రోబ్లోనే సాగటం మనం చూస్తామ్మయి. హిందీ ప్రాంతాల్లో హిందీ, అంగ్రోబ్లో ప్రారశాలల్లో బోధిస్తున్నారు. త్రిభాష సూత్రమేది అక్కడ పూర్తిగా అమలు కావడం లేదు. నేటి బోధనా ప్రమాణాలను పరిశీలిస్తే అన్ని భాషల నిఱంధన ఏ భాషా సరిగా నేర్చుచేసి స్థితికి చేరింది. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం షైఫ్ట్‌వ్యూలు ప్రాంతాల్లో 22భాషలు ఉండగా వాటిలో 17భాషలు తిరోగుపున బాట పట్టాయని, మాటల్లడే వారు తగ్గపోతున్నారని, హిందీ, చెంగాలీ తర్వాత మాడవ సాఫంలో ఉన్న తెలుగు కూడా నాద్దువ స్ట్రానికి పదిపోయిందని పరిశోధకులు చెబుతున్నారు. మనదేశంలో సగటున రెండు నెలలకు ఒక భాష కను మరుపోతోందనీ గత యాభై ఏండ్రుల్లో 283 భాషలు అడ్వెష్యుమయ్యాయని వారు వివరిస్తున్నారు. తుర్త భారతంలో పందెండ్రుల్లో 25 భాషలు కనుమరుగయ్యాయి. అందుకే తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి కూడా ఇదే వివరిస్తున్నారు. హిందీని ఆధిపత్యంలోకి తీసుకువచ్చి, ఉత్తర భారతంలోని అనేక భాషలు-భోషపు-షైఫ్టీలీ, అవధీ, బ్రిజ్, బుందేలీ, గుర్జ్రీ, కుమావేసి, మాగాపిా, మార్గారీ, మాల్హీ, భత్తీన్గడీ, సంధల, ముండారీ మొదలైన భాషల న్నింటినీ మిగేశారు. యూపీ, బీపార్ట హిందీ 'హర్షిల్యాంధ్య' కాదు. వారి నీజమైన భాషలు అవేశేశలుగా మిగిలా యని, భాషా అస్తిత్వాన్ని గుర్తు చేస్తున్నారు. తమభాషను కోల్చేయన జాతి సజీవ సంస్కరించే కోల్చేతుంది. భిన్నమైన సాంఘికక వైవ్యాలును గుర్తించ విశాకరిస్తూ భాషాధిపత్యాన్ని కొనసాగించాలనుకోవడం న్నరైనది కాదు. అందుకు ప్రతిఫలన కూడా ఎవర్కోవాలిప్పి వస్తుంది. వైవ్యతలను తెరుఫ్యాలుగా చేసి, వైశవాయిలును పెంచే ప్రయత్నం వ్యక్తిరేకించాలిన అంశం. భాషలు ఎన్నయినా నేర్చుకోవచ్చు, వారివారి ఇష్టాలను బట్టి. ఒక భాషను ఇంకోభాషకు ప్రతికా నిలపడం సరికాదు. భాషాను కూడా మతత్వానికి, ఆధిపత్యానికి ఉపయోగించుకని మనసుల మర్యాద, ప్రాంతాల మధ్య విభజన తీసుకువచ్చి రాజకీయ ప్రయోజనాలను పొందాలనే ప్రయత్నాల్ని తిప్పికొట్టాలిందే. రాష్ట్రాల హక్కులను, సమాజ్య విధానాలను గౌరవించి సమయంగా మందుకపోవాలి.

